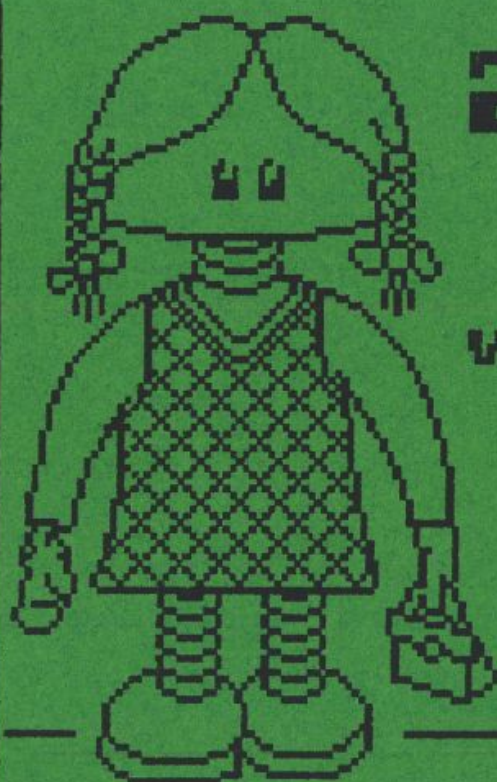

BULLETIN

SINCLAIR
GEBRUIKERSGROEP
GRONINGEN/ASSEN

25 mei a.s.

leden
vergadering

13e jaargang nr **9**
mei '96

COLOFON

VOORZITTER/
PENNINGMEESTER/
VERHUUR:
Jan Arends
Heiligelaan 66
9636 CP Zuidbroek
tel: 0598 - 452247

Giro 5965342 t.n.v.
rekening SGG,
ZUIDBROEK.

SECRETARIS:
Martin den Hollander
Numéro Dertien 8
9644 TV Veendam
tel: 0597 - 645474

VICE VOORZITTER/
VICE SECRETARIS:
Roelof Koning
Selwenderstraat 26
9717 GK Groningen
tel: 050 - 3124298

VICE PENNINGMEESTER/
MATERIAAL COMMISSARIS:
Coen Ballintijn
B. Boermalaan 7
9765 AP Paterswolde
tel: 050 - 3091482

BESTUURSLEDEN:
mevr. F. Elstrodt
Rudy Biesma
Tonny Stap

Het lidmaatschap van onze gebruikersgroep bedraagt per kalenderjaar (jan-dec):
f 20,00 voor personen tot en met 17 jaar
en f 30,00 voor personen van 18 jaar en ouder.
De data van de SGG-bijeenkomsten (10 per jaar), staan in elk SGG-BULLETIN op de
'2 na laatste' pagina vermeld.

De SGG-club-diskettes zijn in de volgende formaten verkrijgbaar:
3.5 inch 40 tracks SS (OPUS) en 3.5 inch 80 tracks DS (DISCiPLE).
Ze kosten: f 5,00, uitgezonderd "TW3 DTP", die is f 10,00.
en "RWMS-DOS", die is f 7,50.
Verzendkosten f 2,50 per stuk, f 3,00 bij meer.

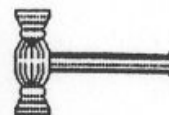
*U kunt lid worden van de SGG
DOOR U OP TE GEVEN BIJ DE PENNINGMEESTER.*

Het SGG-BULLETIN is een uitgave van de Sinclair gebruikersgroep Groningen/Assen.
Het geeft naast verenigingsnieuws, veel informatie over en voor de SINCLAIR en
SAM computers. (Hardware, software, programma- aanpassingen, uitbreidingen enz.)
Het Bulletin verschijnt 10 keer per jaar in de maanden september tot en met juni.
Artikelen, listings, illustraties en andere inzendingen zijn voor de
verantwoordelijkheid van de inzender. De 'Type in' programma's zijn soms getest
maar ook dan niet gegarandeerd zonder fouten.
De gepubliceerde programma's worden ook op de clubdiskettes uitgebracht.
Overname van artikelen, illustraties en andere publicaties zijn uitsluitend
toegestaan met toestemming van de redactie en/of auteur.
Advertentiekosten (Sgg-tjes) voor niet-leden f 5,00.

De leden krijgen het SGG-BULLETIN gratis. Nabestelde oudere nummers tegen
kostprijs (copy+porto).
Niet-leden: Losse nummers f 4,00 . (nabestellen van oudere nummers á f 4,00).

*N.B. Als u een diskette/tape met copy/software instuurt, vermeldt hierop dan
a.u.b. duidelijk uw eigen adres, zodat bij beschadiging van de enveloppe, de
diskette/tape weer bij de afzender terugkomt.*

VAN DE VOORZITTER

Hallo Allemaal,

De eerstvolgende bijeenkomst op 25 mei in Groningen zal ook weer een lange dag zijn. Deze bijeenkomst zal echter tevens in het teken staan van de algemene ledenvergadering. Een jaarlijks terugkerend gebeuren, waarvoor niet iedereen even warm kan lopen.

Toch is het eigenlijk best belangrijk om op de hoogte te zijn en te blijven van hetgeen er in een vereniging zoal gaande is. Van daar deze oproep om ook eens langs te komen.

De dag begint om 10.00 uur, duurt tot 17.00 uur en de vergadering zal om ongeveer 13.30 uur beginnen. In het Bulletin van april hebt u het financieel overzicht kunnen bestuderen. In dit Bulletin zal de uitnodiging en de agenda van deze vergadering staan. U kunt zich dus voorbereiden.

Na de vergadering, die meestal niet veel tijd kost, gaat de bijeenkomst weer gewoon 'gezellig' verder.

Dan heb ik ook nog wat minder officiële informatie voor u.

In het aprilnummer hebt u op paginanummer 16 en 20 foto's kunnen zien van de Spectrumdag in Houten. Deze foto's zijn door Rudy Biesma gemaakt met een digitale camera. De originele opnames zijn vanzelfsprekend veel beter dan deze afdrukken op papier. Ook kunnen deze originelen naar de PC gestuurd worden om ze eventueel bij te werken, vergroten, verkleinen en wat u maar wilt. Een prachtig stukje techniek waar wel een prijskaartje aan hangt, ong f 1300,00.

Op de bijeenkomst van 27 april j.l. mochten wij ook een van onze leden uit Friesland, de heer ten Hacken begroeten. Wij werden allen verrast met een door de heer ten Hacken zelf gemaakte kalender met daarop een nieuwe serie zogenaamde Hackseltjes, leuke, geestige spreuken, gezegdes, doordenkertjes of hoe je het ook maar wilt noemen. Een voorbeeld, Hackseltje 168 luidt als volgt:

Geen verzekering in Nederland
verzekert 'n hondenvoerfabrikant.

En ik zeg dit zonder te jokken,
hij maakt namelijk te veel brokken.

Deze kalenders van de heer ten Hacken zijn al haast een jaarlijkse traditie aan het worden, wilt u hierover meer informatie, neem dan even contact op met de heer ten Hacken, zie voor het adres de ledenlijst in het maartnummer.

Met vr. gr.

Jan Arends.

Nog even deze pagina,
en dan zit mijn werk er weer op voor deze maand. Met 32 pagina's
mag dit nummer er dan ook wel wezen dat ik.
Denk nu echter niet, oh, 32 pagina's, de redactie zit dus ruim
in de copy want dat is helaas niet het geval. Ik wilde gewoon
een minimum aantal artikelen hebben (waarvan een aantal
toevallig wat lang uitvallen). Verder is Wim de Graaf zo
vriendelijk geweest om zijn artikel nog een pagina langer te
maken, zodat ik weer mooi uit kwam. Bedankt Wim!
Al met al is uw copy nog steeds van harte welkom.
P.S. Had ik altijd gedacht dat het Spectrum virus een ver-
schijnsel was waar MENSEN mee besmet werden, blijken er ook
andere Spectrum virussen te zijn. Lees het artikel op pagina 20!

tot de volgende keer,

Johan.

In dit nummer:	auteur	blz.
- Coverscreen: Leden vergadering	-- Colofon :	2
- Van de voorzitter	: Jan Arends	3
- SAM: the Sam(antha) Pages	: F. Elstrodt	5
- FONT>#3: Assembly listing	: Chris Born	7
- Met de Home-computers 't Internet op	: Johan Koning	12
- Communicatie tussen Spec/OPUS en PC	: A.J. Schoneveld	16
- De 1e virus op de Spectrum is bekend	: Ingo Wesenack	20
- En dan nu de andere Bladen "... (SPIN)	: Wim de Graaf	21
- Grapje	: bron: Suc-session	25
- Alchemist Research bestaat straks 10 jaar:	Alch News	26
- Oproep voor en Agenda van de leden vergadering:		27
- Route beschrijving en Plattegrond		28/29
- Bijeenkomsten: SGG-Groningen/Assen	: Bestuur	30
- Bijeenkomsten: SGG / HCC / Rijswijk		30
- Emulator-besteladres	: G. Lunter	30
- Beurzen data		31
- Magazine/Software/Hardware adressen		31
- In- en Verkoop (2e hands)	: F. Vink	31
- Reparatie-adres	: A. Hoekman	31

Sluitingsdatum copy:

Juni nummer: 25 Mei

September nummer: 17 Augustus

REDACTIE ADRES: Johan Koning, Mieden 6, 9866 TM LUTJEGAST. tel: 0594 - 612807

THE SAM(ANTA) PAGES

Format 9-6, het Februari nummer van '96,

In NEWS ON 4 staat een berichtje wat te laat binnen kwam voor het januari nr. van Format, het nieuws was dat West Coast enkele opgeknapte Sam's te koop heeft, allen voorzien van de ROM vs3 en nieuwe toetsenborden. En dit voor de prijs van 80 pond.

Ook zijn er nog enkele Sam's beschikbaar waar het nieuwe type drive ingezet is. Deze worden verkocht voor 129,95 pond.

ZX81 INTERNATIONAL.

Ook de ZX81 is nog steeds in gebruik, samen met de klonen Timex 1000 & 1500. In Duitsland worden alle nieuwtjes verzameld, en ze zijn van plan een blad in het Engels uit te geven. Schrijf naar:

Peter Liebert-Adelt, Luetzowstr 3, D-38102 Braunschweig, Germany.

Als je nog steeds op zoek bent naar dat ene spel voor de Spectrum en het maar niet kan vinden, schrijf dan eens naar James Waddington, 11 Finsbury Drive, Wrose, Bradford, West Yorkshire, BD2 1QA.

Geef zoveel mogelijk info over het spel, en alleen bij succes betaald u een kleine vergoeding. En als je zelf wat te koop hebt, wil hij dat ook weten.

De Editor meldt dat er op 20 April weer een Gloucester SHOW is, en dat ze nog steeds adressen zoeken van mensen die Spectrums kunnen en willen repareren. Verder hebben ze problemen met het verkrijgen van disc's voor de plus 3.

Alternate Character Sets Taswoord Twee.

George Siougas helpt een Griek met het veranderen van de characterset in Tw 2.

The Help Page behandelt voor de Sam een probleem met een voeding, te lage spanning, waardoor het veel te lang duurt voor dat er kleuren op het scherm te zien zijn.

Dan een probleem met een SCART kabel voor de Sam naar de TV.

Hieronder staat hoe het wel moet.

VREC/TV SAM SCART

Pin		Pin
2	---Right Audio---	1
4	--Audio Ground--	4
6	---Left Audio---	3
20	--Combined Video-	19
21	----Ground----	21

vervolg blz.5.

Dan nog een vraag, hoe sluit je een disc die je met de Spectrum/Plus D gebruikte aan als tweede drive voor de Sam, als de Sam al een Printer en Mouse Interface heeft. Je hebt hier een Externe Disc Drive Interface voor nodig die een Paralelle Printerpoort heeft. Daar kun je je Externe Drive in steken.

De Interface komt op de plaats van je Printer Interface en je verliest dan je RS232 poort als dat er één was. Maar dan kun je de TWOup kopen om beide poorten te kunnen gebruiken. Goedkoper is het aanschaffen van een nieuwe Drive.

Kun je een klein speakertje in je Sam bouwen, zodat het geluid daar vandaan komt in plaats van via de TV?, het antwoord van Ray Bray, vermoedelijk aan pin 2 en 6 of the power input socket. Helaas verder geen info hierover.

Vraag: Kan de Microvitec Cub 653 Monitor aangesloten worden op de Sam?.

De Microvitec Cub 653 Monitor kan aangesloten worden op de Sam, maar je moet de RGB TTL aansluiten en dat betekent dat je niet alle kleuren van de Sam zult zien.

A Medicinal Spreadsheet by:-Antony Drage, schrijft over de spreadsheet Campion en laat zien hoe hij het gebruikt voor zijn onderzoek naar diabetics.

C-MATHS.

Ray Bray schrijft over het gemis in de bibliotheek van Sam C, met name het stelskundig rekenen. Voor lotgenoten legt hij het probleem uit en geeft de MC listing, die bestaat uit twee pagina's.

In Your letters nogmaals problemen met Sam C, dit keer een verwarring tussen ---- en ____, en teveel spaties, die lust Sam C niet.

Even verder lees ik dat ene Martin helemaal geen problemen met Sam C heeft en bereid is om elke maand een programmaatje te schrijven, van simpel naar gevorderd. Het zou eruit kunnen zien als een serie lessen.

Bob neemt het met beide handen aan.

Wat is een prettig en goed DTP Program voor de Sam?. SC_Word pro v.2.2. van Steve's Software.

Vraag van een niet gebruiker.

Wat is een Sam Coupé en werkt het met Windows 95? .

WISTBOBHETOFWISTTIEHETNIET?

Als laatste lees ik dat Ian D. Spencer even uitlegt dat Roelof degene is die de Hard Drive voor de Spectrum ontworpen heeft en dat hij vanuit dat ontwerp een Sam Hard Drive maakte. Helaas geen commentaar van Bob.

FONT >#3: ASSEMBLY-LISTING

laatste aflevering, de Assembly-listing (Tornado-file):

```

;
;      ORG 45000      ;could be 16384 or EXECUTE!?!?
;                    ;or REM LINE of 300+x bytes
;                    ;spectrum fonts are usually
;      DUMP 45000     ;high located in memory
;                    ; don't over write it!
;from horizontal bytes for char$ on screen to vertical bytes for
;printer use of the spectrum fonts. it rotates the lay-out line
      LD HL,257
      LD (hl),HL      ;high low bit counter
      LD DE,spread     ;adres 1+11*8 dots (spread)
      LD IX,spread+1152 ;adres 1+ 8*8 dots (vertical)
      LD HL,(23606)    ;adres spectrumfont (horizont)
      INC H            ;de= 2e screen blok (1157 byte)
                        ;ix= 3e screen blok (768+96 b)
      LD A,(vte)       ; de+ix= 2021 bytes totaal
      BIT 2,A          ;past ook in 1 scrnblok (2048)
      LD A,32
      LD B,A           ; Epson 'normaal'= max 32 char
      JR Z,max         ; EPSON-FX!!! = max 96 char
      LD B,96
      LD (start),A
      ADD A,B
      LD (endd),A
      PUSH BC          ;b=max number of char
      LD B,8
      XOR A            ; make A 'clean'
      LD A,(HL)        ; take horizontal byte
      LD C,A           ;layover previous hor.byte
      OR (IX+0)        ;;XI+0=proportional byte
      LD (IX+0),A      ;;binair all between 1th and
      LD A,C           ;;last bit 1 to printer
      RLA              ;;outside 0 NOT to printer
      RL (IX+1)        ; a= 8 bits horizontal
      RLA              ; rotate bits >carrier fills
      RL (IX+2)        ; bit B! of x+1-x+8 (vertical)
      RLA
      RL (IX+3)        ;::next BYTE horiz.=
      RLA              ;::next BIT vertical
      RL (IX+4)        ;:::
      RLA              ;::the 8*8 dots are for
      RL (IX+5)        ;::bit image mode of printer
      RLA              ;:::
      RL (IX+6)        ;::the 11*8 dots are for
      RLA              ;::DOWNLOADing into printer
      RL (IX+7)        ;::ESC,"&",0,n,m,(An,1n-11n)
      RLA              ;::27, 38,0,32,127,....

```

SGG BULLETIN

```

RL      (IX+8)          ;;; ... max 96 * ( 1+11 bytes)
INC     HL              ;inc horizontal adres specfont
DJNZ    dot            ; do this 8 times
PUSH    HL              ; save horizontal adres
LD      A,(marge)       ; marge of howl font
OR      (IX+0)          ;marge per chr$
LD      (marge),A       ;
INC     IX              ;save proport data of vertical
;-----
LD      A,(vte)          ; check INVERS chr printing
BIT     0,A             ;bit 0= inverse flag
JR      Z,p8_12         ;if NOT INVERSE Jump
LD      B,8
LD      (scbf),IX       ;put ix in buffer
LD      HL,(scbf)       ;put buffer in counter
inverse1 LD      A,(HL)
CPL                      ;inverse char
LD      (HL),A
INC     HL              ; count 1 up
DJNZ    inverse1
;-----
;spread the 8 bytes for printer over 11 bytes to DOWNLOAD INTO P
;first inc HL to save atribute byte (1 hilo bit+7 proportionbits
; ; low means use PIN 9 of your printer ='under the line'
; ; high means NOT pin 9 so print 'above the line'
; 139= bin 1+000+1011 highlow +leftmargin+rightmargin chr$
;normal= high +0 +11 >print byte 1 to 11 'above the line'
; right minus left always minimum differance = + 4 !!!!
;so 4 bytes are always printed (also 'empty' or 0 bytes)

p8_12   LD      H,D      ; put counter 1+11 in hl
LD      L,E
LD      B,8
invg    INC     HL       ;cuonter for sreading
LD      A,(IX+0)        ;start position sreading
LD      (HL),A          ; get verti byte
LD      A,7             ;put away at spread
CP      B               ; b counts reverse
CALL    Z,putin         ; put in extra byte
LD      A,5             ; AFTER 2,4,6=> 1 byte extra
CP      B               ; makes 3 extra bytes 8+3=11
CALL    Z,putin
LD      A,3
CP      B
CALL    Z,putin
INC     IX
DJNZ    invg            ;do this 8 times (+3 inputs)
;-----
JR      ok             ; Jump over backward Jump
schf    JR      schuif   ;Jump more back for next chr.
;-----
ok      LD      B,7      ;max counter of leftmargin chr
LD      C,0             ; actual left margin (start=0)
LD      H,D

```


SGG BULLETIN

```

left      LD      L,E
          INC     HL           ;next byte from left
          XOR     A           ;last byte goes NOT to printer
          CP      (HL)
          JR      NZ,left1    ; if A > 0 stop counting
          INC     C           ;raise left counter
          DJNZ    left
left1     XOR     A
          CP      C
          LD      A,C
          JR      Z,zero      ;create .5 dot space between
          DEC     A           ; at left side
zero      CALL    RLDee       ;save attribute in screenbuffer
; -----
          LD      H,D
          LD      L,E
          LD      BC,12       ; actual right margin chr.
          ADD     HL,BC
          LD      B,C
right     LD      A,0         ; now count down with B!!
          CP      (HL)
          JR      NZ,right1   ; if a > 0 stop counting
          DEC     HL          ;lower data byte
          DJNZ    right       ; lower counter
right1    LD      A,B         ; b= LAST byte TO printer
          CP      11          ;create .5 dot space
          JR      Z,sero      ; at right side
          INC     A
sero      CALL    RLDee       ; save 4 bits in scr buffer
sethilo   CALL    shilo       ;get hilo bit for attribute
          LD      HL,scbf
          LD      A,(HL)      ;take screen buffer
          JR      NC,low
high     SET     7,A
          JR      set0
low      RES     7,A
set0     LD      (DE),A       ; put in attribute byte
          LD      A,(vte)
          BIT     2,A         ;0 =all dots
          JR      NZ,EpsFX    ;1 =NOT next DOT
          LD      B,10        ;means filter dubbel dots
          LD      H,D
          LD      L,E
          INC     HL          ;step over attribute
          LD      A,(HL)      ;get 1 th byte
Citz     INC     HL          ; point to next byte
          AND     (HL)        ;creat mask of dubbel bits
          XOR     (HL)        ; make mask 0 in adres (HL)
          LD      (HL),A      ; store filtered byte
          DJNZ    Citz
EpsFX    LD      H,D
          LD      L,E
          LD      BC,12
          ADD     HL,BC

```

SGG BULLETIN

```

LD    D,H
LD    E,L
POP   HL          ; adres next char spec font
POP   BC          ; get char counter
DJNZ  schf        ; Jump back if another char.
RET              ; return to basic

```

; sorts bit with contance of high/low print of current character

```

shilo  PUSH DE
LD     HL,(h10)
LD     D,H
LD     E,L
LD     HL,h10
INC    HL
INC    HL
LD     A,D          ;number bytes to count up
ADD    L
JR     NC,h12
INC    H
h12    LD     L,A
LD     A,(HL)
LD     B,E          ; number BITS to count
rote   RRCA
DJNZ  rote
JR     NC,noca
SET    7,C
JR     okey
noca   RES    7,C
okey   INC    E
CP     9
JR     NZ,nt9
INC    D
nt9    LD     E,0
LD     (h10),DE
LD     A,C
RLCA
POP    DE
RET

```

;stores 4 bit digit in location with screen-adres

```

RLDee  PUSH HL
LD     HL,scbf      ;put in HL the bufferadres
RLD    ;bit 0-3 of A in buffer
POP    HL
RET

```

; put byte in between routine

```

putin  PUSH BC      ; save counter b
LD     B,(IX+0)     ;byte befor extra byte
LD     C,(IX+1)     ;byte after extra byte

```


SGG BULLETIN

```

INC HL ;raise spreadcounter
LD A,(vte) ;bit1 flags FAT 1 or normal 0
BIT 1,A
LD A,B
JR NZ,fat
AND C ;x+0 and x+1 = 1 (=slim)
JR put
fat OR C ;x+0 OR x+1 =1 (=FAT)
put LD (HL),A ;put extra byte away
POP BC
RET
;

```

;inventaris

```

adrA DEFB 0
      DEFB 0
adrB DEFB 0
      DEFB 0
adrC DEFB 0
      DEFB 0
adrD DEFB 0
      DEFB 0
marge DEFB 0
scbf DEFB 0
      DEFB 0
vte DEFB 0 ;e=bit0=inverse, vt=bit7=vette
h10 DEFB 0
      DEFB 0
hilo DEFB 255 ;byte 1-12=chr$1-96/8
      DEFB 255 ;bit= 1 = high descender
      DEFB 255 ;bit= 0 = lowe =pin 9
      DEFB 255 ;descender bit of hilo sets
      DEFB 255 ;use of PIN 9 of printer
      DEFB 255
      DEFB 255 ;
      DEFB 255 ;chr$ 95 = "_" is 'low'
      DEFB 255
      DEFB 255
      DEFB 255
      DEFB 255
h12 DEFB 255
init DEFB 27
      DEFB 38
      DEFB 0
start DEFB 32
endd DEFB 127
spread DEFB 0

```

Aan alles komt een end, zo ook aan dit artikel. Ik hoop dat Jullie er is van Je gading in gevonden/ontdekt hebben.
Het programma is bij mij en/of de redactie (SGGclub-diskette ??) verkrijgbaar.

Chris Born. A. Engelmanstr. 42a, 3025 BJ ROTTERDAM. 010-4779023

HOME-COMPUTERS OP 'T INTERNET

Een kort verslag dat ook voor niet homecomputer-gebruikers interessant en/of leerzaam kan zijn.

De laatste tijd had ik de indruk dat de homecomputer-scene kort voor het grote verscheiden stond, echte grote nieuwe ontwikkelingen dienen zich nauwelijks meer aan, en ook veel van de diverse club-bladen bevatten grotendeels artikelen en nieuwtjes die vaak alleen nog maar in de ruimste zin des woords met de homecomputers te maken hebben. (Gelukkig steken de meeste Spectrum clubbladen hier gunstig bij af.

Totdat ik me in het Internet wereldje gewaagd heb, en zie, hier is de scene nog springlevend. Zo zijn er een groot aantal "Homepages" die vol staan met informatie en/of programma's voor de diverse type homecomputers. Zoals Sinclair, Sam, Amiga, Alari, C64, MSX enzovoorts.

Voor de andere Internet-beginners onder ons, die niet al te veel tijd en/of geld aan het Internet kunnen c.q. willen spenderen en toch graag eens in deze "Homepages" willen rondneuzen, zal ik eerst een korte uitleg van de meest voorkomende vaktermen geven. Vervolgens zal ik u dan aan de hand van een voorbeeld meenemen op een reisje in het Internet.

Wat is nou precies dat Internet?

Dit is de naam van het meest uitgebreide informatie netwerk ter wereld. Het netwerk bestaat (om het maar eens eenvoudig te zeggen) uit een immense veelvoud van "SERVERS", de 'centrale' computers die via communicatie-leidingen steeds met elkaar verbonden zijn.

Bij elke Server vindt je een grote hoeveelheid informatie op diverse gebieden, b.v.: programma's, teksten, muziek, grafieken enz. Deze informaties lijken soms wel een eigen leven te gaan leiden, zo worden ze van hot naar her en vice versa gekopieerd. En dus kan het zijn dat bepaalde informatie echt wereldwijd bij verscheidene Servers aangeboden wordt, terwijl andere informatie enkel en alleen maar bij die ene Server in 'Verwegistan' te vinden is.

Toegang tot het Internet krijg je via een "Terminal", (meestal een PC met speciale soft- en hardware) die op een van de Servers is aangesloten. Dit kan b.v. een Universiteits computer zijn of men huurt een "Account" bij een commercieel bureau.

Ook kan men met zijn eigen PC (met modem en speciale software) via de telefoonlijn met een Server in verbinding komen.

Het Internet kan worden opgesplitst in vier onderdelen, te weten:

* het World Wide Web (WWW).

Dit is grote netwerk waarbinnen je de "homepages", de "FTP-Sites" en de andere informatie bulletins vindt.

* E-mail.

Een andere veel gebruikte mogelijkheid. Voor bepaalde doelgroepen bestaan er zogenaamde 'mailing lists'. Hier kan men berichten naar toesturen, die naar iedereen die op de gewenste lijsten geabonneerd is worden doorgestuurd. Dit lekker zonder porto kosten.

* Newsgroups.

Nieuwsgroepen lijken qua opzet erg veel op E-mail. Een groot verschil is dat je niet geabonneerd hoeft te zijn. Dit betekent dat je wanneer je maar wilt, de berichten van een nieuwsgroep kan lezen of er op kunt reageren. Bij zo'n nieuwsgroep worden vaak alleen de meest recente berichten bewaard.

* Internet Relay Chat (IRC).

Vaak de beste manier om je tijd te verdoen, zoals ik zelf maar al te vaak al gemerkt heb. Duizenden discussie-groepen ! Vaak niet alleen over 'zinnige' onderwerpen, maar ook kanalen als "#kroeg" bestaan.

Het is een prachtige methode om eens met onbekenden over de meest uitgebreide onderwerpen te kunnen praten, al was het alleen al maar om je eigen mening eens te kunnen uiten.

Het grootste probleem voor de beginnende Internet-gebruiker is vaak: Hoe vind ik de voor mij interessante informatie. Natuurlijk kan zo'n nieuweling proberen te beginnen met een groot aantal bijzondere Server-adressen uit zijn hoofd te leren, die hij vervolgens met behulp van allerlei kryptische Unix-bevelen tracht te benaderen, in de hoop daar vandaan de gewenste informatie te kunnen binnenhalen.

Gelukkig zijn er in de loop der tijd al heel wat hulp-programma's gekomen die dit zoeken of het gewoon maar wat rondneuzen ("surfen") veel gemakkelijker maken. Een van deze programma's is "NETSCAPE". (Reeds uitvoerig beschreven in Computer! Totaal, april/mei 1996).

Het gebruik van zo'n surf-programma zal ik hier niet uit gaan leggen, omdat dit in de eerste plaats te veel ruimte in zou nemen, in de tweede plaats zouden de betreffende handleidingen dat beter moeten kunnen, en in de derde plaats is er toch nog zoveel verschil tussen de diverse surf-programma's dat ik een leek net op het verkeerde been zou kunnen zetten. (En toch moet het zo, want in dat artikel enz.....).

Goed, we gaan dus surfen en komen dan o.a. bij de zogenaamde "Homepages" uit. Deze homepages zijn door 'gewone' gebruikers en of bedrijven op-gezette pagina's, bedoeld om de informatie te verstrekken die de maker graag verspreiden wil. Je zou zo'n homepages dan ook wel kunnen vergelijken met een reclamebord of een aanplakbiljet. Elke Server biedt u de gelegenheid om zelf zo'n homepage op te zetten.

Met programma's zoals Netscape kan men vervolgens de daar opgeslagen tekst of plaatjes bekijken. Ook kan men deze informatie naar zijn eigen Terminal (of PC) kopiëren en daar dan op Harddisk of diskette opslagen. (Probeer dat maar eens met een reclamebord !).

MAAR, er is nog meer mogelijk, deze homepages hebben vaak doorverwijzingen naar andere "pages", die zich zelfs bij andere Servers bevinden kunnen, soms zelf op een ander continent !! Geen probleem voor uw surf-programma, één muisklik op het juiste Item en het programma laadt de nieuwe pagina, waarop, naast veel info, ook weer doorverwijzingen naar andere pagina's kunnen staan. (N.B. Ik gebruik steeds de term Surf-programma, en niet het woord netsurfer, dit omdat men met deze aanduiding vaak ook de mens achter het programma bedoelt).

Ik zal nu proberen u het een en ander aan de hand van een 'klein' voorbeeld wat duidelijker te maken. Als Sinclair (ZX Spectrum) gebruiker richt ik mij in dit voorbeeld op het Sinclair-gebeuren, maar voor de Amigo's van Amiga, Atari, MSX en C64 en de anderen werkt het eigenlijk net zo.

Goed ik zit dus achter m'n PC en heb net contact gemaakt met een Server en Netscape staat klaar om mijn wensen uit te voeren. Als eerste opstap voer ik het adres:

"http://www.cs.bham.ac.uk/~dmh/speccy/" in.

(Wat deze kreet precies betekent is op dit moment niet belangrijk, om eerlijk te wezen heb ik hem zelf ook maar overgeschreven uit de Newsgroup "comp.sys.sinclair").

Na een korte wachttijd komt op mijn scherm de homepages van Damien Burke (University of Birmingham) te voorschijn.

Een prachtige kleurenfoto van een 48K Spectrum straalt me tegemoet en daaronder is een kleine inhoudsopgave van hetgeen Damien op zijn pages te bieden heeft. Zoals verwijzingen naar:

het InternetMagazine "EMULATE!"

enkele shareware emulatoren (ZX80 enz)

en naast nog meer interessante info natuurlijk ook de doorverwijzingen naar homepages, Servers, Newsgroups en FTP-sites. De verwijzingen zijn allemaal voorzien van een kort commentaar over de inhoud en de actualiteit van de betreffende informatie.

Alle doorverwijzingen zijn herkenbaar aan de blauwe kleur waarmee ze geschreven zijn. Om ze te kunnen gebruiken hoeven ze slechts met een muis aangeklikt te worden.

Ok, laten we dat eens proberen, we klikken op het tijdschrift "Emulate!" en moeten een tijdje (afhankelijk van je systeem) wachten voordat de nieuwe pagina op het scherm verschijnt.

Dit blijkt de inhoudspagina van het "SPECTRUM EMULATOR MAGAZINE issue 4" te zijn. Gauw klik ik mijn voorkeurs-thema aan:

"punt 13: Adventures", diverse beschrijvingen van Adventures met beoordelingen, tips en zelfs stap-voor-stap oplossingen.

Mooi, erg leuk allemaal (tenminste voor mij), maar we (jullie) willen meer, dus klikken we op terug naar de inhoudspagina. Na dat we op die manier nog enkele pagina's van dit voor Sinclair gebruikers bijzondere interessant magazine hebben bekeken, gaan we terug naar de homepage van Damien in Birmingham. (Voor dit terugkeren biedt Netscape u steeds bij elke pagina de mogelijkheid aan).

We zijn dus weer terug bij onze 'eerste' homepage en kiezen daar uit de "Spectrum related links" voor de "Chili-Site".

Naast het feit dat nu bewezen wordt hoe gemakkelijk we via Internet een sprong over de Atlantische Oceaan kunnen maken, was er nog een andere reden voor deze keuze. Zoals de naam al aangeeft is de Chili-Site geen echte homepages, maar een "FTP-Site". Hetgeen voor mij een mooie gelegenheid is om hier ook iets over te zeggen.

Een FTP-Site is qua opbouw te vergelijken met een boomvormige lijst, zoiets als een DOS-tree, waar uit men informatie kopiëren kan. Ook hier ondersteund Netscape ons weer voortreffelijk.

Voor de Spectrum heeft Chili heel wat te bieden, maar tijd is geld, en de makers van de andere homecomputers zijn eigenlijk wel een beetje uitgekeken op al dat Spectrum fraais (Jaloers misschien?), dus keren we helemaal terug naar af en beëindigen we de samenwerking met Netscape, en verlaten Internet.

OEI ! Toch nog gauw even anderhalf uur aan het rondsnuffelen geweest.! Maar al met al een leuke en leerzame ervaring.

Dus hebt u de gelegenheid om eens het Internet op te kunnen, probeer dan eens de diverse mogelijkheden. Het is echt niet zo moeilijk, en als u eenmaal op het juiste spoor zit, opent zich een wereldwijd scala aan informatie, tips en programmatuur waar u zich uren lang kunt vermaken. Houd wel uw tijd (dus portemonnee) in de gaten.

TIP VOOR ZUINIGE BEGINNERS: Zet een wekker, zodat die bij het bereiken van de door u gedachte maximum tijdsduur afloopt. Echt u zult versteld staan hoe snel deze tijd verstreken is.

Johan Koning.

Met dank aan Nele Abels voor mogen gebruiken van zijn artikel "Der Spectrum in der Internet-Umgebung" verschenen in "SPECTRUM PROFI CLUB" Jan '96, dat ik heb vertaald, uitgebreid en aangepast.

Voor de uitbreiding heb ik (ook hier met toestemming) dankbaar gebruik gemaakt van het artikel van Ben Versteeg, "Met de Spectrum het Internet op", verschenen in het "SGG-BULLETIN" Jan '96.

COMMUNICATIE TUSSEN OPUS EN PC

Seriële verbinding tussen SPECTRUM/OPUS en PC

In november 1994 vierde onze school (waar ik chemie doceer) zijn 75-jarige bestaan. Ik zat in de redactie van de lustrumkrant en moest uit dien hoofde veel copy overtypen in WordPerfect. De diskette ging rechtsstreeks naar de drukker.

Ik had thuis echter geen PC, maar een Spectrum. Ik ben een fervent "Tasword-2" gebruiker en ik had dus het liefst de teksten in deze tekst-verwerker in getypt en ze vervolgens naar WP op de PC geseind.

Ik wist dat het mogelijk moest zijn een seriële verbinding te leggen tussen Spectrum en PC, maar ik kreeg dat, als volstrekte leek, niet voor elkaar.

Als noodverband kwam op de valreep het programma "RWMSDOS" (lees van, en schrijf naar DOS-diskettes) voor de OPUS DISCOVERY beschikbaar. Daarmee kon ik een Opus-file overzetten op een DOS-schijfje en vervolgens kon ik dat file in de emulator of in WP of in DOS inlezen en bewerken.

Maar dit had wel heel wat voeten in de aarde! (Wist U overigens dat WP51 niet rechtstreeks van een COM-poort kan lezen? Je moet van een COM-poort eerst naar een file schrijven. Vervolgens kan je die in WP inlezen.)

Een Jaar later schafte ik zelf een PC aan. Als een van de eerste handelingen installeerde ik uiteraard de Z80-emulator van Gerton Lunter op mijn PC. Helaas kan deze emulator geen OPUS-diskettes lezen, zodat nu een seriële verbinding wel heel urgent werd.

Dankzij de fantastische hulp van Kees Versluis uit Den Haag is deze verbinding nu eindelijk gerealiseerd. Graag wil ik uit de doeken doen, hoe ik vanuit "Tasword-2" door middel van de Opus communiceer met de PC. Maar eerst geef ik het schema van de kabel:

COM1 op de PC

RS-232 Interface van de Opus
of RS-232 uitgang van Interface 1

9-PINS female-stekker 9-pins male-stekker

2 (RX)	-----	3 (TX)
3 (TX)	-----	2 (RX)
4 (CTS)	-----	4 (DTR)
5 (RTS)	-----	8 (CTS)
7 (GND)	-----	5 (GND)
9 (+9V)	-----	6 (DSR)

De rest van de pinnen blijft ongebruikt.

Nu de software.

A. Het MOVEN van files

Ik wil niet alleen maar teksten overzetten, maar vooral ook allerlei soorten andere files. Daar is "Tasword-2" op de Opus uitermate geschikt voor, want de Opus is zo te programmeren dat de Ramdisk samenvalt met het tekstschermb. Dit is 20 KB groot. Ik persoonlijk heb nooit te maken met files die langer zijn dan 20 K. Mocht iemand langere files willen overzetten, dan ben ik graag bereid hiervoor programmatuur te schrijven.

- * Eerst de kant van Spectrum/Opus/Tasword. Voordat Tasword start, moet eerst de Opus geconfigureerd worden voor de RS 232-taken. Dit gaat als volgt:

```
1930 LOAD *1;"serieel"SCREEN$ : CLEAR #: OPEN #3;"CODE " :  
POINT # 3;8185: SAVE *#3CODE 16384,2048.
```

Het file "serieel" is afkomstig van DUC-disk 14.

Vervolgens moet de Opus de opdracht krijgen na een FORMAT 5 opdracht de ramdisk op adres 32000 te laten beginnen:

```
1935 CLOSE #3: OPEN #3;"CODE " : POINT #3;8304: LPRINT CHR$ 0;  
CHR$ 125;CHR$ 64;CHR$ 0;CHR$ 64; CHR$ 1;CHR$ 5: CLOSE #3
```

Stel dat we een file met naam t\$ van een diskette in drive dr willen MOVEN naar de emulator op de PC, dan MOVEN we hem eerst naar de Ramdisk:

```
1611 FORMAT 5," " : MOVE dr,t$ TO 5,t$
```

Nu het file gewoon in het tekstschermb staat, kunnen we aflezen hoe lang hij is, wat z'n naam is en hoe z'n header er uit ziet. Is het een BASIC-programma of een CODE-file of een array, dan moet de 7 karakters lange header worden omgezet in/naar een 9 karakters lange header.

Ik zal de lezer niet vermoeien met details want als hij belangstelling heeft, bestelt hij gewoon bij mij de software voor de prijs van de twee diskettes + porto.

De 9 karakters lange header wordt als een string naar de seriële poort gestuurd en vervolgens wordt de rest van de file gemoved naar de seriële poort.

- * Nu de kant van PC en emulator.
Stel dat de kabel loopt naar de COM1 poort van de PC. We moeten dan eerst de DOS-opdracht:

```
MODE COM1:9600,N,8,2
```

intikken en daarna vanuit de emulator de COM1-poort aanwijzen voor INPUT (toetsen: F4 I C 1 ESC ESC) en vervolgens intikken:

```
LOAD *"B",
```

al of niet gevolgd door CODE- of array- aanduidingen. En klaar is Kees.

b. Een leesbare listing overseinen.
(dus met geëxpandeerde KEYWORDS).

- * Eerst weer de kant van Spectrum/Opus/Tasword.
We kunnen het desbetreffende programma gewoon inladen en de seriële poort naar het t-kanaal openen en vervolgens intikken: LLIST. Maar stel dat we Tasword niet willen verlaten en de listing willen maken vanaf de ramdisk waar we het programma in gezet hebben? Hiervoor heb ik een programmaatje geschreven dat ik vervolgens door HISOFT heb laten compileren tot een supersnelle machinecode. Deze levert exact dezelfde listing op als de directe opdracht LLIST.

Aan de PC-kant is het niet makkelijk de listing als Tasword-tekst te verkrijgen. De emulator heeft immers niet het CODE-kanaal zoals we dat kennen van de Opus. De Opus kan hele strings printen naar geheugenadressen, terwijl de emulator alleen byte voor byte er naar kan poken. Dit gaat (tenminste in BASIC) veel langzamer en daardoor wordt slechts een klein gedeelte van de tekst opgevangen (er is dus nog iets mis met de handshaking).

Ik heb daar echter iets op gevonden: de ingelezen strings worden in een array gezet en vervolgens wordt in het variabelengeheugen gezocht naar het eerste teken van deze array (dus niet naar de "VARS-header" ervan!). De inhoud van de array wordt dan als code gesaved en vervolgens weer als Tasword-tekst ingeladen. Bij het inlezen vanaf de seriële poort wordt geCLeARed op adres 54783. Er is nu ruimte voor een array a\$(320,64). Deze wordt zoals gezegd niet gesaved als ARRAY maar als CODE. Vervolgens wordt geCLeARed op adres 31999 en wordt de code als Tasword-tekst ingeladen.

(Overigens kan de ontvangen tekst ook weggeschreven worden naar een microdrive-file van de emulator.)

Heel leuk is, dat een door de Spectrum verzonden listing ook kan worden ingelezen door DOS van de PC. Ik gebruik daar een in QBASIC geschreven programmaatje voor. Dit schrijft de ontvangen listing naar een file, die vervolgens kan worden ingelezen als WP-tekst of als een QBASIC-programma! Hieronder volgt de listing:

```

5 CLOSE #4: CLOSE #5
10 OPEN "COM1:9600,n,8,2" FOR RANDOM AS #5
12 INPUT "naam file:"; n$
15 OPEN n$ FOR OUTPUT AS #4
20 LINE INPUT #5, a$
25 IF a$ = "~" THEN CLOSE #4: GOTO 50
30 PRINT a$: PRINT #4, a$
40 GOTO 20
50 END

```

Al het bovenstaande kan met nog veel groter gemak geschieden in de richting: van PC c.q. emulator naar Spectrum/Opus, dit vanwege de superioriteit van de Opus.

Als U aan mij f 10,-- overmaakt op giro 1340261 t.n.v. A.J. Schoneveld te Harderwijk, krijgt U twee diskettes: een van Opus-formaat en een van PC-formaat.

Op het Opus-schijfje staat een compleet Tasword-programma, dus niet alleen de RS-232 opties ervan. In het Tasword-file "HANDLEIDNG" vindt U de uitleg van alle mogelijkheden. De RS-232 opties nemen wel de plaats in van vier opties die voorheen aanwezig waren. Daarom staat op het schijfje ook een Tasword met deze vier opties er weer in en dus zonder RS-232.

Op het PC-schijfje staan een Tasword-programma voor de emulator en enkele QBASIC-programmaatjes. De handleiding staat in een WP-file.

A.J. Schoneveld/Rooseveltplaan 4/3844 AJ HARDERWIJK/0341-414601

P.S. Het lijkt mij een goed idee eens een studiedag te organiseren met als onderwerp de emulator en de RS-232 verbinding tussen PC en Spectrum. Laten we proberen Gerton Lunter voor die dag te strikken!

Volgens mij moet het ook mogelijk zijn via de parallelle printer-poort te communiceren van Spectrum/Opus naar PC (andersom kan niet want de Opus kan niet lezen van zijn parallelle printerpoort) en dit nog veel sneller dan serieel mogelijk is! Maar wie kan een goed ontwerp voor de kabel opstellen?

Tenslotte wil ik even misbruik maken van de mij toegemeten ruimte: wie kan mij helpen aan een compiler die QBASIC-programma's omzet in snelle machinecode?

Noot van de redactie: Als iedereen die graag een kleine oproep geplaatst wil zien, deze in een artikel van 1 of meerdere pagina's verwerkt, dan zijn deze oproep-artikelen natuurlijk meer dan welkom.

In geval van in onze ogen 'onverbloemde (commerciële) advertering' behoudt de redactie zich het recht voor deze artikelen niet of slechts gedeeltelijk te plaatsen.

1E SPECTRUM-VIRUS IS ONTDEKT

Hoewel ik een Sam gebruiker ben, heb ik toch ook nog veel contacten met Spectrumgebruikers, en zo kwam ik in het bezit van het volgende Spectrum 48/128 programma. De maker wil u daarmee tegen het eerste bekende Spectrumvirus beschermen. Die zo als Hag mij vertelde in de illegale copien op CD-ROMs voorkwam, maar nu via het vele kopiëren van deze software naar diskettes en/tapes (voor de niet PC-bezitters), ook op die opslagmedia voorkomen.

```

10 REM first load and run your suspicious piece of software th
    en run the killer
30 CLEAR 60999
40 PRINT PAPER 5;"Virus Killer for UNIWERSAL virus"; TAB 20;"
    v1.2",: PRINT TAB 10;"by Hag Nilson"
60 LET sum=0
70 FOR i=61000 TO 61182 READ b: POKE i,b: LET sum=sum+b: NEXT
    i
120 IF sum <> 19114 THEN PRINT "Error in DATA !""Chechsum fo
    und= ";sum: STOP
150 PRINT AT 5,0;"Scanning memory ->"
160 PRINT ""Number of viruses found"; AT 10,0;"UNIWERSAL: ""U
    nknown: "
180 RANDOMIZE USR 61000
190 DATA 1,0,91,197,205,43,45,1,14,19,205,226,13,205,227,45,193
    ,22,2,10
200 DATA 254,77,204,235,238,3,120,177,32,229,205,245,238,22,10
    ,11,48,22,11,11
210 DATA 49,32,97,116,32,50,51,51,48,50,255,17,144,1,33,184,11,
    205,181,3
220 DATA 205,245,238,6,6,45,32,110,111,119,32,116,101,115,116,1
    05,110,103,46,46
230 DATA 46,255,33,0,23,17,0,64,6,3,237,176,22,35,205,235,238,3
    3,141,92
240 DATA 54,0,229,205,175,13,22,20,205,235,238,225,54,114,205,1
    75,13,22,15,205
250 DATA 235,238,205,245,238,22,10,10,18,1,65,80,82,73,76,32,32
    ,65,80,82
260 DATA 73,76,33,22,13,15,18,0,73,110,103,111,32,117,110,100,3
    2,72,97,110
270 DATA 115,255,201,197,16,254,27,122,179,32,249,193,201,225,1
    26,35,229
280 DATA 254,255,200,215,24,246
    
```

Type dit programma en save het met: SAVE "ViKILLER" LINE 0.

Om de Virus-killer te gebruiken, moet u eerst het verdachte programma laden, dan onderbreken en vervolgens de viruskiller laden. Veel succes en sterkte!

Ingo Wesenack

Met dank aan het WOMO-team uit wiens SPC van vorige maand we dit artikel over mochten nemen.

EN DAN NU DE ANDERE BLADEN...

Geen bericht is goed bericht, zeggen ze altijd. Dat ik toe nu toe geen reacties en/of commentaar op mijn artikelen heb gekregen, beschouw ik dus maar als een teken dat ze u als lezer wel bevallen. En dus ga ik er voorlopig nog maar even mee door.

DUITSLAND

SPECTRUM PROFI CLUB, issue 76: april '96

Op de Coverpagina een leuk haasje met een paaswens, en natuurlijk de inhoudsopgave en de clubgegevens (zoiets als ons Colofon).

Op pagina 2 geeft het WOMO-team hun standpunt inzake de 'Feud' (vete) tussen twee Britse PD-groepen. Net als onze vereniging, neemt het WOMO-team een strikt neutrale positie in, en zullen eenzijdige verklaringen en negatieve informatie over dit gebeuren niet in het SPC-magazine geplaatst worden. (In het Bulletin eveneens niet, dat hebt u, door het ontbreken, natuurlijk al gemerkt. JwK).

Pagina 3 is gevuld met de oproep voor de SPC-meeting in Keulen, niet SPC-leden zijn natuurlijk ook van harte welkom, en zoals u in het Bulletin bij vorige gelegenheden al hebt kunnen lezen, is deze Meeting zeker een bezoek(je) waard.

Vervolgens de SAM-pagina's, met Ian D. Spencer, die zich afvraagt waarom de SAM nog nooit 'echt' doorgebroken is. En ook een artikel van het WoMo-team over de Harddisk aan de SAM. Ook voor de SAM-leden van onze eigen SGG zeker een interessant artikel. (Hallo F, hoe is je Duits? Grapje, er is ook nog zoiets als een leestafel).

Dan volgt een artikel van Ingo Wesenack over "UNIWERSAL", het eerste bekende virus op de Spectrum, hij geeft er gelijk de listing van een VIRUKILLER-programma bij, geschreven door Hag Nilson. (Ik zelf heb helaas geen tijd meer om het programma voor het verschijnen van dit artikel te testen, maar misschien heeft Johan nog een plekje voor de Listing ??)

Verder nog een korte beschrijving van ALCHNEWS #19 en SCENE+ #2 (Leuk om te lezen dat ik blijkbaar tot nu toe de enige ben die "Pyramid Patience" en "Napoleon" zonder Cheats te gebruiken heeft kunnen uitspelen, maar ja, wat wil je ook na jarenlang diverse Patience-spellen gespeeld en bestudeerd te hebben).

Jean Auster Muhle's Hardware-Ecke maakt ons opmerkzaam op een zelfbouw-FIXIT voor de Spectrum +2A, +2B, +3 of het ombouwen van een +2A naar een 128-machine.

Het volgende programma (listing) laat ons een radio-klok (Funk-Uhr) op de computer gebruiken. Wel heb je hier nog speciale Hardware bij nodig.

En natuurlijk ontbreekt het Spectrum & Sam Bulletin Board niet, Harald R. Lack brengt ons het derde deel van de vierdelige oplossing van "Red Moon".

Daarna nog een nog een kort berichtje over de Spectrum in het FIDO-net.

(Weet u net als ik niet wat het FIDO-net is? Dat is dan jammer, want ik had er graag iets in het Bulletin over gelezen. WdG). Nu volgt een leuk verslag van de gezamenlijke bijeenkomst, 30 maart j.l. in Houten. Met ernaast een verslag van het CEBIT OLDIE TREFFEN 1996.

Dat Peter Rennefeld zeer goed bij de tijd is, bewijst hij in zijn artikel "Basic fur Anfanger". Er zijn mensen die zo'n artikel een stap terug in de tijd vinden, maar wetende dat er nog steeds gebruikers zijn, die (nog) problemen hebben met het programmeren in Basic, zijn dergelijke artikelen nog lang niet overbodig of achterhaald. En zeker niet als ze zo goed geschreven zijn als dit artikel van Peter. Natuurlijk kan een ervaren Basic-programmeur (Ook ik, Brutus?) er nog wel iets in vinden dat beter of anders kan, maar voor ons is het artikel ook niet bedoeld. Voor een leek is alles zeer goed te volgen, en dat is precies de groep waar het artikel voor geschreven is. Dan volgt deel 2 van het artikel over de opbouw van het Spectrum-Schermegeheugen.

Waarna Hans Schmid uit Berlijn de programmeurs in het algemeen oproept de programma's zodanig te schrijven of aan te passen, dat de gebruiker in het land waar de software op de markt gebracht wordt, in zijn eigen moedertaal kan werken. (Een mooi voorbeeld lijkt mij hier het programma "SPRINTROYAL" van Johan, dat hij zodanig geschreven heeft dat het naar keuze van de gebruiker zowel Duits-talig als Engels-talig te gebruiken is.) Dan als laatste artikel van de maand een verhandeling van Henning Raeder over de modernste Methoden van wetenschappelijke informatie Analyse. En afsluiten zijn er de "Klein Anzeigen".

SUC-SESSION #3 (145): april '96.

Heeft een 'echte' cover, d.w.z. een voorplaat met alleen vermelding van magazine-naam en issue-nummer. De club gegevens zijn naar pagina 2 verhuist. Alleen mis ik nu een inhouds-opgave (Vielleicht unten auf Seite 3 Thomas? Die Cover-stiel ist Jedenfalls einfach KLASSE !).

Nu vinden we op pagina 3 de verkaufsliste van Sintech, een pagina vol interessante hard- en software aanbiedingen.

In News im Kurzen de zelfde nieuwtjes die Thomas ons via "News from the world of Speccy" doet toekomen.

In de rubriek "Lezersbrieven" staan allerlei reactie die puur met het reilen en zeilen van de Club v.q. het Magazine te maken hebben. Dan op pagina 7 de oproep voor de SPC-Meeting in Koln. (Mooi zoals de clubs elkaar op dit gebied ondersteunen, zekere Britse Magazines zouden dit goede voorbeeld EINDELIJK een moeten navolgen. (Andy and Martin, bury that hatchet and dig up the cup of Goodwill and Brotherhood, we on the Continent are sick and tired of that Feud. And by the way, there is no editor in the world that can force me into making a description of a Magazine witch I not Fully can or will support. When that Feud finally is Buried and Forgotten, and in No Way What So Ever is mentioned again in either Mags, Then And Only Then, I will inclose a description of those Mags in my articles, because in trues that's the only thing that keeps me from writing about your Magazines. But I do have my principles.

SGG BULLETIN

The editor of the Bulletin respects my point of view in this matter, and not only because the fact that otherwise he would lose a regular contribuant to the SGG Bulletin. But there's also something as copyrights, so he cann't even slip them in, even if he would ! friendly greetings, Wim de Graaf).

Goed terug naar Suc-session (Sorry Thomas en Fred, it needed to be said onces. WdG).

Daar volgt de rubriek Frage & Antwort, en dan zijn we bij de "SURPRISE GENERATOR", een programma dat kunstmatige intelligentie op de Spectrum brengt. (Johan, heb je ondanks mijn uitbarsting nog wat ruimte over in het Bulletin?)

Dan komen we bij deel 7 van Heinz Schober's serie over de levensduur van onze Speccies.

Na een vermelding dat Alchemist Research in september '96 zijn 10e verjaardag viert, zijn we al weer beland bij deel 6 van het door Helge Keller zo knap vertaald en aangevuld artikel over het Hacken. (Origineel Engels artikel is van Graham Collier).

Dan volgt "Mein Spectrum und ich", een rubriek als "in de spot", waarin schrijver enige vragen oproept. (Moet kunnen WdG).

Weer een pagina grote oproep, nu voor de Meeting in Gloucester.

In de Hardware-Ecke behandelt Fred Dukes het verwisselen van de ROM bij 48k Spectrums.

Na een pagina vol met software aanbiedingen van Micro Spec Software, zijn we alweer bij de Demo-Ecke, besproken worden:

"Not Dead", "Chimera Minidemo" en "FSRD" (First Slov. Real Demo)

In Programmtests worden 'gewone' programma's besproken, deze keer de prog's uit de aanbieding van Micro Spec Software, zoals: "Worm Dunk", "Robo's Xmas Adventure", "the English to German Translator", "Jamie Smith's Music Dictionary" en nog veel meer.

Suc-session sluit af met de bekende pagina met adressen.

OOSTENRIJK

SCENE+ Issue 3: maart '96.

Het opstart-programma zou nog steeds iets mooier mogen, maar brengt ons zolas altijd zonder problemen bij het Menu-programma, dat helaas ook nog steeds wat onvolkomenheden toont. Maar ik heb begrepen dat LCD hard aan het werk is om het een en andere te verbeteren, stroomlijnen en/of debuggen.

Het Menu-scherm biedt ons de volgende Items:

A: EDITORIAL

LCD bericht dat er nog een paar foutjes in een paar vaste programma-delen zijn geconstateerd, en dat hij er aan zal werken om deze op te lossen, ook zijn tips ter verfraaiing en/of verbetering van harte welkom.

B: INHALT en C: BRIEFE, slaan we over.

D: ARTIKEL

Slechts één dit keer, over de Interrupts en wat je er zoal mee kunt bewerkstelligen, b.v. Soundtracker songs opde achtergrond van een of ander programma laten afspelen. Zeer leerzaam.

E: NEWS

Niet al te veel dit keer, LCD zou hier graag wat meer nieuws uit Good Old Britain willen plaatsen. (Hey English readers, please send your info to LCD in AUSTRIA !).

F: GALLERYS

Zoals gebruikelijk weer vele mooie afbeeldingen (9 Gallerys vol)

G: GAMES

Dit maal maar 2 spellen, "Cave Flyer" van Friedrich Zohum en "Mental Blocks" van Paul Howard. Het zijn eigenlijk vrij simpel opgezette en uitgevoerde spelletjes, maar LCD kondigt voor issue 4 weer mooiere aan.

H: ANIMATIONS

Naast de 'officiële' ASC-reclamedemo, is er ook nog een ingekorte versie van een demo van DS9. En als laatste een kleine tekenfilm animatie van Paul Howard.

I: IMPACT PICS

Picture hows van (alweer) Paul Howard, ook hier zij de meeste ingekleurd. Ze zien er erg mooi uit.

J: FFonts

Een Spectrum-letterfonts verzameling van Dave Fountain.

Er zijn 6 banken elk met 12 verschillende fonts, van middeleeuwse tot science fiction-achtige, echt iets om uw eigen programma's mee op te fleuren.

ENGELAND

OUTLET issue 103: maart '96.

De in steen gehouwen gezichten van 4 bekende presidenten van de USA openen deze aflevering. Zoals gebruikelijk bij het openings screen speelt er een mooi muziekje op de achtergrond.

Dan na Editorial en Outbox (lezersbrieven) te hebben overgeslagen, belanden we bij:

"BOX ROTATE", een programma dat ons, d.m.v. het laten draaien van een vierkant raster, het verschil in snelheid tussen gewone en gecompileerde Basic laat zien.

Outboard is de tegenhanger van "Esgeeggetjes", en Outclass behandelt de scherm-opbouw (waar heb ik dat toch meer gezien?)

En dan "SNAPPoker", een kaartspel dat..., Ha gefopt, dit is beslist geen kaartspel, maar een UTILITY om op de +D/Disciple in snapshots te kunnen POKEn. Zoiets als een Multiface dus.

Dan "MUSIC", een programma met, hoe kan het ook anders, muziek. Hiervoor heb je helaas wel een 128k Spectrum nodig.

Wat u nog wat ik bij Outlet altijd oversla? Juist, Vaxtrek, veel bla, bla en weinig wol. Al zullen de fanatieke StarTrek verzamelaars dit misschien niet met mij eens zijn.

Look Ahead, Outwork en Outverts bieden deze maand niets waarvan het vermelden in dit artikel zinvol zou zijn.

Wat wel vermeldenswaard is, is het programma dat dan volgt, "BASFIX". U hebt vast wel een bij het programmeren last gehad van een vreemd verschijnsel, namelijk een vreemde regel die niet meer te EDITten of te DELETEn viel. Met als gevolg dat uw hele programma reddeloos verloren was. Hier biedt "BasFix" in de meeste gevallen uitkomst, beslist een aanrader dus!!!

Het kleine programmaatje dat nu volgt is FREWARE, en heet "DEALER". Het bestaat 'slechts' uit een zeer snelle kaartschud-routine. De routine schudt een pak kaarten bestaande uit (naar keuze) 2-52 kaarten. U kunt hem dus zo in uw eigengemaakt kaartspel-programma verwerken. Wanneer krijgen we de eerste resultaten te zie?

"DISK MONITOR" van Uwe Tapper maakt het u mogelijk om uw +D/Disciple diskettes tot in detail te inspecteren en/of benaderen. Het redden van geERASEde files is een van de vele mogelijkheden dan zo binnen uw bereik komen.

Nog een +D programma, "SELECT a CAT" genaamd, dit maakt het voor gebruikers van dat systeem mogelijk om in een CATalogus (DIR) snel naar één soort type file te zoeken. Voorbeeld u zoekt een Screen\$, geeft de juiste opties aan en CAT. En zie daar alleen de namen Screen-strings worden op het scherm afgebeeld.

Als laatste in deze rij +D-programma's eentje die speciaal voor de combinatie Spectrum +2A met +D gemaakt is. Het is een codeblokje van 18 bytes, dat er voor zorgt dat u de 128K RAM-disk vlug en netjes kunt CLEARen.

Dan volgt deel 1 van een bibliotheek met Gitaarmuziek, meer dan 60 muziekstukjes die samen de periode van de jaren 1400 t/m 1850 bestrijken. (Betokkelen leek mij hier ook wel een leuk woord).

Helaas is voor dit programma een AY-soundchip wel een vereiste, en kan ik dus niet van deze muziekjes genieten.

Het nu volgende programma is "SOKOBAN", een strategisch spel waarbij je blokjes in de juiste volgorde en op de juiste manier door een Maze moet duwen naar hun bestemmings plaatsen. Niet slecht gedaan maar er zijn betere, een 6½ dus.

Met "Unlimited Spirit", een mooie Demo, zijn we al weer bij het laatste item van deze maand beland.

Dat was het dan weer wat de bladen betreft, en ik heb nog wat ruimte over voor dat de pagina vol is de wil ik u het volgende grappige stukje uit de Frage & Antwort rubriek in SUC-SESSION niet onthouden:

vraag van Harald Reklau:

Ik heb het volgende probleem, mijn Spectrum staat naast een C-64 opgesteld. Loop ik daar het gevaar dat die twee tijdens mijn afwezigheid tot een handgemeen (moord en/of doodslag) zullen geraken?

Antwoord van de redactie:

Normaal gesproken niet, de Spectrum bezit te veel kwaliteit om zich tot dat niveau te laten verlagen. Maar het schijnt onder zorgelijke omstandigheden al eens voorgekomen te zijn dat ze samen zijn gaan pokeren, waarbij de C-64 volgens de geruchten zijn complete software verspeelt heeft.

Dat was het dan weer voor deze maand, ben u tevreden over mijn artikelen, vertel het mij, bent u niet tevreden, schrijf dan zelf andere, om maar eens een variatie op een bekend gezegde te gebruiken. Waarmee ik er toch nog mooi weer vier regels bij heb.

tot de volgende maand maar weer, met de zelfde schrijver, de zelfde bladen, MAAR dan wel een maand verder.

Wim de Graaf.

ALCHEMIST RESEARCH PRESS RELEASE

ALCHEMIST RESEARCH: 10th BIRTHDAY - SEPTEMBER 1996

September sees the 10th anniversary of Alchemist Research. And what a decade it's been! In that time we have established ourselves as the premier magnetic media service across the Spectrum. We set up the world's biggest Spectrum software library, and introduced initiatives which others promptly knocked - then copied!

But, it doesn't end there. What with the end of public battles with Prism - which finished greatly in our favour - with an investigation by the DATA PROTECTION REGISTRAR which found that Prism only had approximately 25 members.

Alchemist Research greatly looks forward to the next ten years in the Spectrum area - and our excellent and unrivalled coverage for the Spectrum emulators for the PC and a new support on the Sam Coupe.

To celebrate this occasion, the anniversary issue of our electronic magazine, ALCHNEWS (issue 21), will be **TOTALLY FREE!** Users just need to send an SAE and indicate whether they would prefer the magazine on tape, +D disk or PC disk (3.5" / 5.25" DD or HD).

Please pass this information on to your customers and friends. If you are a Spectrum service and would like to take advantage of placing a free advert in what will be a very highly read issue, please send details. We are able to import any ASCII text file sent on Spectrum or PC format. If you would like more graphical displays, please send in any screen pictures.

Alchemist Research

Winner: CRASHED MAGAZINE, Best Spectrum Service 1995-1996

62 Tithe Barn Lane, Woodhouse, Sheffield. S13 7LN

Telephone (Home) 0114 269 7644, (Mobile) 0378 835 449

LEDENVERGADERING 1996

Datum: 25 mei 1996

Tijdens de gebruikersbijeenkomst op 25 mei a.s. zal er een korte ledenvergadering worden gehouden.
Bij dezen nodigen wij u uit om deze vergadering bij te wonen.
De vergadering zal om \pm 13.30 uur beginnen.

AGENDA

- Opening.
- Mededelingen.
- Verslag vorige ledenvergadering.
- Jaarverslag secretaris.
- Jaarverslag penningmeester.
- Verslag kascommissie.
- Bestuurs continuïteit.
- Bestuursverkiezing:
 aftredend: Martin den Hollander - herkiesbaar
 Coen Ballintijn - herkiesbaar
 Tonnie Stap - herkiesbaar
- Verkiezing kascommissie.
- Binnen gekomen stukken/vragen.
- Rondvraag
- Sluiting

Andere kandidaten voor een bestuursfunctie kunnen tot een half uur voor aanvang van de vergadering schriftelijk worden voorgedragen, mits met toestemming van de desbetreffende kandidaat, en ondersteund door minimaal 10 leden.

Het jaarverslag van de penningmeester kan worden aangevraagd bij de penningmeester. (Een kort financieel overzicht is reeds in het aprilnummer geplaatst).

Eventueel toe te voegen agendapunten moeten voor aanvang van de vergadering worden ingeleverd bij het bestuur.

Het Bestuur.

ROUTE BESCHRIJVING

GRONINGEN: 25 mei '96

ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN DE SGG GRONINGEN/ASSEN.

PLAATS VAN HANDELING:

GRONINGEN, hoofstad van het gelijknamige Landsdeel in Noord-Nederland.

ACCOMMODATIE:

Het gebouw van de Reuma Patiënten Vereniging (RPV) te Groningen.
Adres van de RPV:

Rabenhauptstraat 45, Groningen. tel: 050 - 5261379

Dit is zeer centraal gelegen, vlak bij het Groningse Centraal (Hoofd) Station (CS) van de Nederlandse Spoorwegen (NS).

ROUTE BESCHRIJVING (zie ook het kaartje ==>):

* Met het openbaar vervoer:

Ga met bus of trein naar het hoofdstation (CS) van de NS, loop vanuit de stationshal links over het perron naar de luchtbrug. Met de luchtbrug bereikt u de achterkant van het station, volg daar het voetpad dat aan de andere kant van de weg schuin naar rechts loopt. Na ± 150 meter moet u linksaf (Rabenhaupt str) en vlak bij de hoek (± 120 m.) is de RPV gevestigd in de begane grond van een woonhuis.

* Met de auto vanuit zuidelijke en westelijke richtingen:

Komt u met de auto uit de richtingen Drachten of Assen kies dan bij het Julianaplein (eerste stoplichten vanaf beide richtingen) voor de richting Centrum. Vanaf Drachten is dit linksaf en vanaf Assen rechtdoor, meteen hierna gaat u rechts naar beneden. Bij de stoplichten gaat u rechtsaf en na ongeveer 600 meter is het aan de linkerhand.

* Met de auto vanuit noordelijke richtingen:

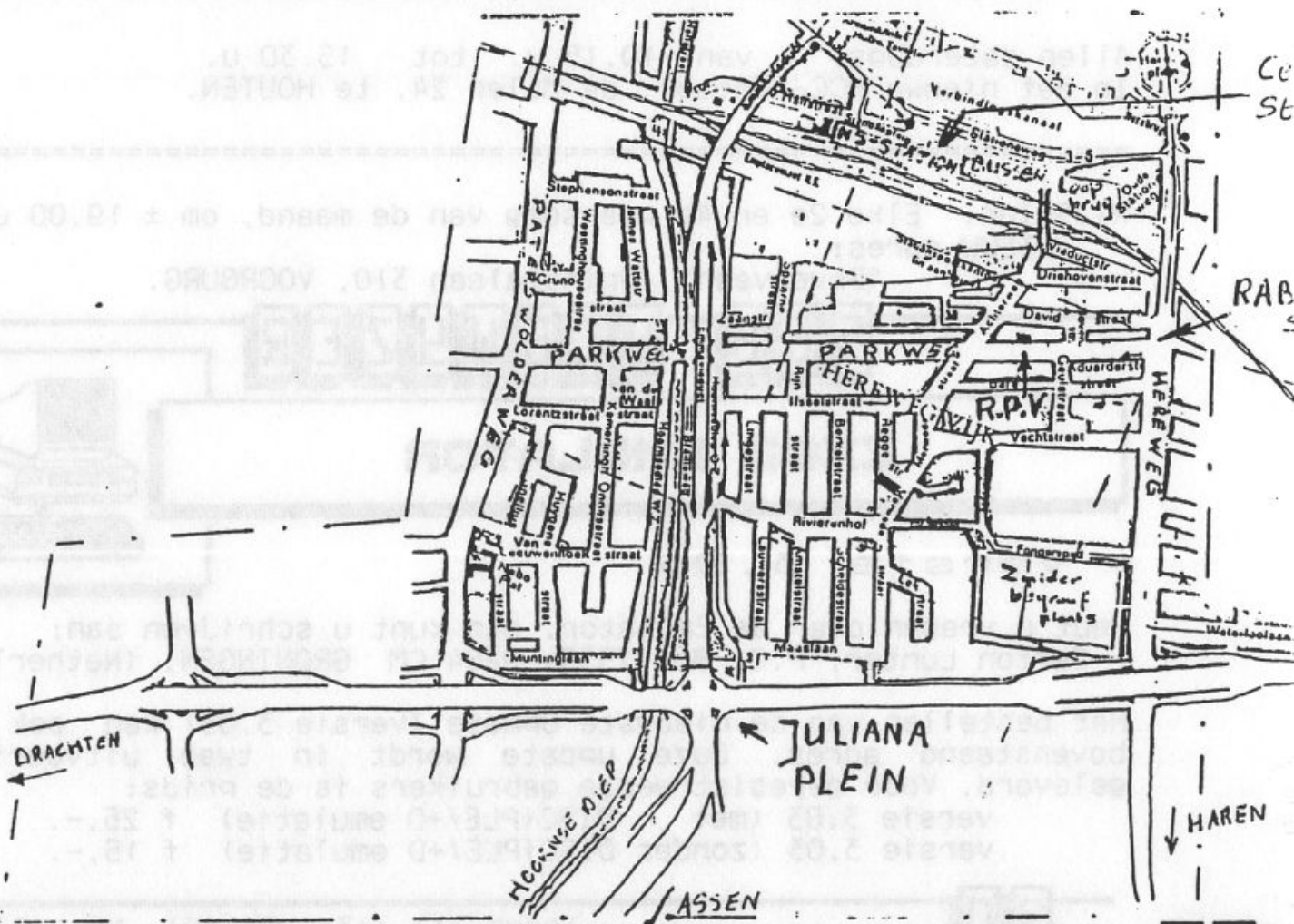
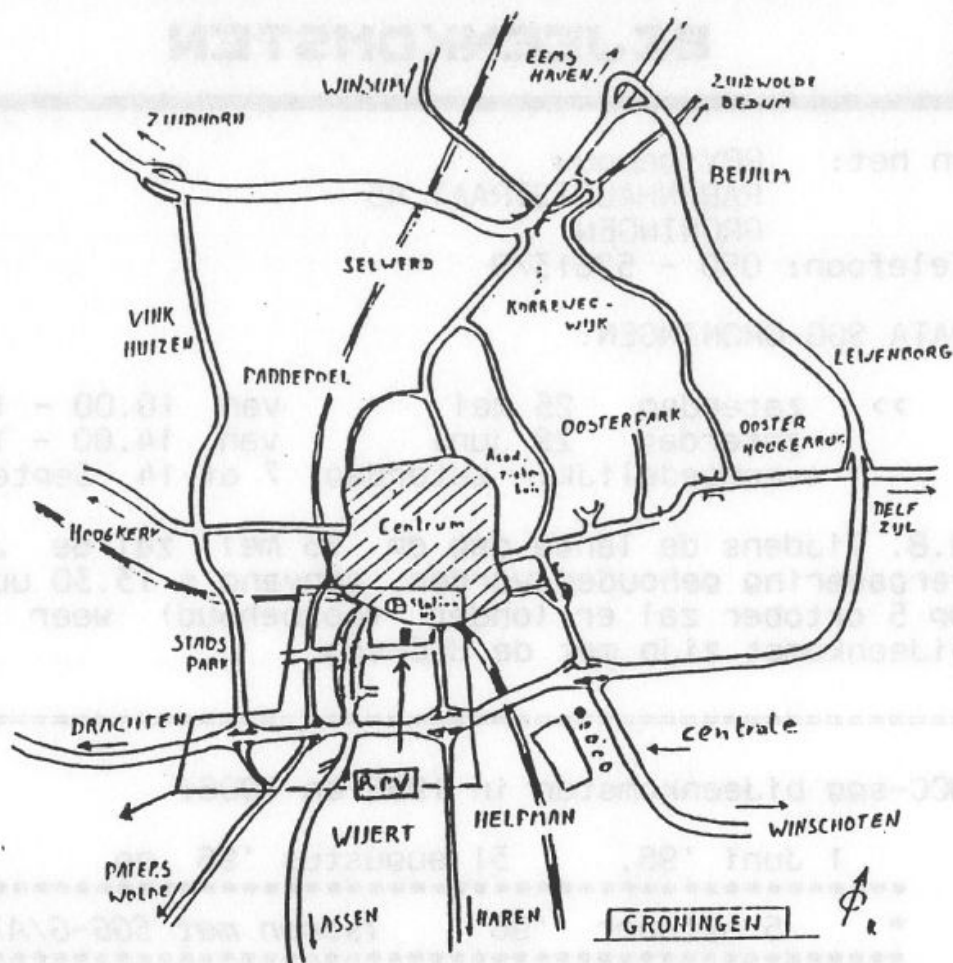
U rijdt over de ringweg richting de centrale en volgt daarna de aanwijzingen voor de oostelijke richtingen.

* Met de auto vanuit oostelijke richtingen:

Komt u uit de richting Winschoten, ga dan bij de electriciteitscentrale linksaf de ringweg op. Neem nu de eerste afslag naar beneden en ga bij de stoplichten rechts, na 600 meter gaat u linksaf (vlak voor het spoorwegviaduct). U vindt de RPV na ongeveer 250 meter aan de rechterkant.

Misschien geheel overbodig maar voor alle duidelijkheid toch nog maar even: Na afloop van de meestal korte en gezellige ledenvergadering, is er de rest van de dag weer een gewone gebruikers bijeenkomst. Een dubbele reden om te komen !!

SGG WEGWYZER

BIJeenKOMSTEN

In het: RPV gebouw
RABENHAUPTSTRAAT 45
GRONINGEN
Telefoon: 050 - 5261379

DATA SGG-GRONINGEN:

>> zaterdag 25 mei van 10.00 - 17.00 uur <<
zaterdag 29 Juni van 14.00 - 17.30 uur
(vermoedelijk: zaterdag 7 of 14 September, Red).

N.B. Tijdens de lange dag op 25 mei zal de Jaarlijkse ledenvergadering gehouden worden. aanvang ± 13.30 uur !
Op 5 oktober zal er (onder voorbehoud) weer een gezamenlijke bijeenkomst zijn met de HCC-sgg.

HCC-sgg bijeenkomsten in 1995 en 1996:

1 juni '96, 31 augustus '96 en

* 5 oktober '96 (samen met SGG-G/A)!!! *

Allen zaterdags: van 10.15 u. tot 15.30 u.
In het nieuwe HCC-kantoor, de Molen 24, te HOUTEN.

RIJSWIJK: Elke 2e en 4e woensdag van de maand, om ± 19.00 uur.
NIEUW adres:
"Bovenveen", Spinozalaan 310, VOORBURG.

SGG WEGWIJZER

ZX80 EMULATOR

versie 3.03

Hebt u vragen over de Emulator, dan kunt u schrijven aan:
Gerton Lunter, P.O. Box 2535, 9704 CM GRONINGEN. (Netherl.)

Het bestellen van de nieuwste Update (versie 3.03) kan ook bij bovenstaand adres. Deze update wordt in twee uitvoeringen geleverd. Voor geregistreerde gebruikers is de prijs:

versie 3.03 (met DISCIPLE/+D emulatie) f 25,-.
versie 3.03 (zonder DISCIPLE/+D emulatie) f 15,-.

BEURZEN / HANDEL

Dit maal geen data, er zullen vast wel beurzen zijn in deze tijd van het jaar, maar ik heb hier geen informatie over gekregen.

N.B. De meeste beurzen zijn voornamelijk gericht op de PC-gebeuren, wat voor de emulator gebruiker natuurlijk geen probleem is, maar op het gebied van hardware en diskette labels/bakken/laden enz. is er voor de Spectrummer vaak ook wel iets te vinden.

Info van uw kant naar ons toe is altijd van harte welkom.

HANDEL HANDEL:

MAGAZINE ADRESSEN:

"SPECTRUM PROFI CLUB" : (paper) ± DM 35,00 /jaar
Wolfgang und Monica Haller,
Ernastrasse 33, 51069 KOLN, GERMANY.
tel: (Dlnd) 0221 - 685946 .

"SUC-SESSION" : (paper) ± DM 50,00 /jaar
Spectrum User Club,
Gaslackenstrasse 23, 70794 FILDERSTADT, GERMANY.
Hotline op werkdagen tussen 17.00 en 19.00 uur:
tel: (Dlnd) 0711 - 775033 .

"SZENE" : (diskette) ± DM 40,00 /jaar
Austrian Spectrum Club,
Pragerstrasse 92/11/12, A-1210 WIEN, OSTENREICH/AUSTRIA.
Hotline: (0222) 272 - 34 - 63 .

Volgende maand geven we u hier een aantal software adressen. Informatie van u naar ons toe is van harte welkom. JwK.

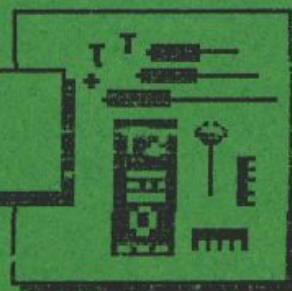
IN- en VERKOOP van:

2e. handse apparatuur, boeken, handleidingen en/of software.

F.P. Vink, Zuiderkruis 49, Veenendaal. tel: 0318 - 550708 .

REPARATIE ADRES

A. HOEKMAN,
DE HENNEPE 351,
4003 BD TIEL.
tel: 0344 - 632182 .

DRUKWERK

REDACTIE-ADRES:

J.W. KONING

MIEDEN 5

9866 TM LUTJEGAST

tel: 0594-612807

